

Kulturvetenskapliga arkivet Cultura vid Åbo Akademi

Excerpt ur intervju KIVÅ L320 18.6.1974 (Västra Nyland)

Inf: Ja, här gick i kring som dom kalla påsaryssar

Int: Aj, det fanns såna här?

Inf: Jo, jo. Det gick mycket såna här med såna där påsar och hade tyger och sålde. Dom var dit från gränsen nåt ställe, Harkangas (Arkangelsk) som dom kalla

Int: Var det många som gick här?

Inf: Nog var det en sex, sju. Mattes Janne och ... Jakob och Erik och Lill-Janne och vad dom nu hette alla

Int: Vad tala dom för någe? Tala dom svenska?

Inf: Nog tala dom svenska, dom hade lärt sig. Ren innan jag vart född så var dom här i landet. Men nu är det slut med dom, det har varit i många år ren

Int: Hur länge var det dom gick här?

Inf: Nog gick dom sina 20-30 år säkert

Int: Efter ni hade kommit hit?

Inf: Jo, jo. Jag minns dom som barn ren i B[...]n och så minns jag dom här. Härom året dog sista som jag känner på kommunalhemmet här. Dit hamna han, han kallades Lill-Janne.

Int: Var han svensk han då?

Inf: Nej, Jefemoff hette han. Det var många dit ifrån det där Arkangels, jag har aldrig varit dit. Där var inte så roligt levnadssätt så dom gav sig av hitåt. Så hade dom stora påsar bak på ryggen och där hade dom tyger

Int: Vad hade dom mer än tyger?

Inf: Nog hade dom till och med klockor och ett som annat, fickklockan som jag har köpte jag av dem. Då var jag 17 år

Int: Varifrån skaffade dom sina saker manne?

Inf: Jag kan inte säga, från Tammerfors eller Åbo eller vart dom var efter tyger och så. Det var en som hette Erik som gått i skola och var lite kunnigare som for och köpte åt andra bekanta. När han kom hem så hade han alltid en kagge med konjak, dom söp först i några dagar tillsammans och sen började dom skifta tyger. Han var sån han att han kunde vara och köpa åt dom andra påsaryssarna. Dom var släkt lite alla

Int: Var bodde dom?

Inf: Dom bodde i de kojor de fick åt sig. I B[...]n hade dom storkvarter i en vindskammare. Som jag var där minns jag. En mark om dagen betala dom för kvarter och maten

Int: Vem var det som inkvartera dom?

Inf: Det var en värdinna. Sen flyttade dom till en plats i M[...]y som hette Ö[...]k där hade dom en liten kammare. Inte gick det att få kvarter för dom, kunde vara en natt som en dagsverkarplats. Det var såna platser som hade ett rum ledigt, skilt.

Int: Var dom väl sedda dom här ryssarna när dom kom? Tyckte man om att dom kom?

Inf: Ja, inte vet jag nu det men att det var annors snällt folk nog. Beskedliga människor. Jag kan inte säga nåt emot dom alls jag

Int: Var det ofta som dom kom om året?

Inf: Nå, nog kom dom. Det kunde gå ett par veckor och så kom dom igen. Dom hade sina resor som dom for. När det började minska i påsan så sökte dom sig tillbaka till storkvarteret där dom hade samlat. Inte for dom någån vidare, ja, miltalet möjligtvis nog. Min faster var värdinna åt dom i B[...]n

Int: Var hade dom sina familjer männe?

Inf: Ja, det var i Ryssland. Inte hade dom nån med här, inte som jag såg

Int: Gick dom hela året?

Inf: Ja, hela sommaren. Nog var dom hem också nåt tag, men stor del var dom här. Nog måste dom ha förtjänat så dom klara sig

Int: Var det gamla karlar?

Inf: Ja, en del var gamla, en 40-50 års karlar. En del kunde vara en 20-25. Dom kunde ha en pojke med sig som var riktigt ung också som skulle riktigt lära in sig

Int: Aj, så han där i Ekenäs den sista av dom?

Inf: Jo. Sen var det en som hette Vasilij som hade butik på Kungsgatan. Stor affär också, just nära Lärarinnans café så var det på andra sidan gatan där

Int: Lever han fortfarande?

Inf: Nej

Int: Köpte folk mycket av dom där ryssarna här i trakten

Inf: Nå, det var nu såna tider då att folk köpte lite halsdukar och tyglappar och vad dom nu behövde

Int: Fick dom någe kaffe eller sånt när dom kom?

Inf: Ja, dom begära nog men dom betala skilt för det. Om jag får kaffe, så gummorna och koka åt dom och dom betala skilt... Nog var

dom ju andra ställen som i storkvarteret där dom samla opp tygerna och söp lite och höll lite fest. Men sen for dom omkring i landet och där hade dom ju kvarter efterhand. Sen var det en som hette Erik som bodde i L[...]k, han gifte sig han med en finländare.

Hon hette H[...], hon hade varit gift förut. Jag var dit opp en gång. Han var för att snapsa, var ner dit till Hangö. Det var en från Estland, Reval som fälades med potäter. Han hade varit där med någon och dom visste inte av det heller. Dom hävde han till sjöss där drukna han...

Int: Var dom dyra deras saker som dom sålde?

Inf: Nå, vad sku nu, dom hade nog pris på. Jag kan inte riktigt säga. Det var den tiden då folk hade mycket sånadär halsdukar som inte nån nu använder just mera. Men då var det till vardags...

Int: Sånahär granna dukar eller?

Inf: Det var av olika färger sen, endel la den runt halsen. Det var riktigt allmänt då som jag var pojke

Int: Sålde dom brännvin också?

Inf: Nej, inte sålde dom vad jag vet inte. Först när dom kom hit så hade dom inte lov. Dom fick passa upp med länsman och polis att dom inte blev fasttagna. Sen fick dom rättighet.